

واکاوی فقهی و حقوقی تفسیر قرارداد

(تاریخ دریافت ۱۳۹۸/۰۲/۱۵، تاریخ تصویب ۱۳۹۸/۰۵/۲۰)

دکتر بهنام اسدی

استاد دانشگاه

چکیده

برای تعیین مفاد قرارداد و حل اختلاف دو طرف، نیاز به تفسیر قرارداد است. این تفسیر بایستی به شیوه درست و علمی صورت بگیرد تا اختلافات قراردادی حل یا به حداقل برسد. این امر به خصوص مواردی است که قرارداد مبهم باشد. اما تفسیر زمانی نیز ضروری خواهد شد که طرفین در خصوص مواردی سکوت کنند و بعداً بین طرفین قرارداد اختلاف حادث گردد. در تعامل حقوقی انسان‌ها با یکدیگر و بر اساس اراده آنان، قانون حاکم بر آن تعامل، یعنی قرارداد، شکل می‌گیرد و به حکم همین قرارداد است که شخص ملتزم و متعهد به انجام امری می‌گردد. هدف از انعقاد قرارداد، اجرای مفاد آن توسط طرفین قرارداد است. ولی نخست باید مفاد و حدود قرارداد معلوم شود. اگر تعیین و تبیین مفاد قرارداد دقیق نباشد، هر یک از طرفین، بخشی که ملزم به اجرای آن است را تفسیر می‌کند، اگر طرف مقابل این تفسیر را نپذیرد، در مدلول قرارداد اختلاف ایجاد می‌شود و پیرو آن، نزاع نزد محاکم قضایی مطرح می‌گردد. در چنین مواردی نبود قواعد منضبط و کارآمد برای تفسیر قراردادها مهمترین مشکل دادگاه‌ها می‌باشد. بی‌توجهی یا کم‌توجهی به قواعد تفسیر قرارداد، از نقائص قانون مدنی ایران است. از این رو ضرورت دارد که این مسئله مهم که دائماً مورد احتیاج است، تبیین شود و موادی به آن اختصاص یابد.

واژگان کلیدی: تفسیر قرارداد، اراده باطنی تفسیر، رویه قضایی؛ شرط تحویل، وجه نقد

تفسیر قرارداد، قواعد و اصول تفسیری، اثبات قرارداد، مکتب اصالت

